

Més intel·ligent i més net

**Consum i producció
sostenibles**

medi ambient

**Europe Direct és un servei destinat a ajudar-vos a trobar les respostes
a les preguntes que us pugueu plantejar sobre la Unió Europea**

Número de telèfon gratuït (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Hi ha operadors de telefonia mòbil que no autoritzen l'accés als números 00 800 o bé cobren per accedir-hi.

Més informació sobre la Unió Europea, al servidor Europa d'Internet (<http://europa.eu>).

Al final de l'obra figura una fitxa catalogràfica.

Luxemburg: Oficina de Publicacions de la Unió Europea, 2011

ISBN 978-92-79-20041-0

doi:10.2775/1836

© Unió Europea, 2011

Reproducció autoritzada, amb indicació de la font bibliogràfica

Printed in Belgium

IMPRÈS EN PAPER RECICLAT QUE HA OBTINGUT L'ETIQUETA ECOLÒGICA
DE LA UE PER A PAPER GRÀFIC

(<http://www.ecolabel.eu>)

Índex

---

1. Introducció	3
2. Què són el consum i la producció sostenibles?	5
3. Què fa la UE?	7
4. Pla d'Acció sobre Consum i Producció Sostenibles i una Política Industrial Sostenible	9
Millors productes	9
Un consum més intel·ligent	11
Una producció més racional i més neta	19
Suport a les activitats internacionals	23

1. Introducció

Necessitat de viure dins uns límits ecològics

Necessitat de viure dins uns límits ecològics

Per viure sosteniblement, els recursos naturals de la Terra s'han de fer servir a un ritme que els permeti renovar-se. Però la nostra societat de consum exerceix una pressió enorme sobre el planeta.

L'empremta ecològica europea és una de les més grans del món. Si a tot arreu es visqués com es viu a Europa, caldrien els recursos de més de dos planetes com el nostre per suportar-ho.

El creixement econòmic i el desenvolupament tecnològic durant molts decennis han dut uns nous nivells de confort a la nostra vida, però això ha donat lloc a una demanda mai com ara tan elevada de productes i serveis i, per tant, d'energia i recursos.

Els nostres models de producció i consum repercuteixen en molts dels problemes actuals del medi ambient, com ara l'escalfament del planeta, la contaminació, l'esgotament dels recursos naturals i la pèrdua de biodiversitat.

El nostre consum té conseqüències a tot el planeta: la UE depèn de les importacions d'energia i recursos naturals, i cada vegada més productes dels que es consumeixen a Europa es produeixen a altres parts del món.

Els models insostenibles de consum i producció afecten cada vegada més el medi ambient, la societat, l'economia i les empreses. Cal que visquem de manera més sostenible, i per a això hem de fer més amb menys.

La nostra qualitat de vida, la nostra prosperitat i el nostre creixement econòmic depenen del

fet que visquem dins els límits de la disponibilitat dels recursos. Per fer-ho hem de canviar la manera de concebre, fabricar, utilitzar i llençar els productes. En aquest canvi hem de contribuir tots: persones, famílies, empreses, administracions locals i nacionals i la comunitat internacional.

En aquest fullet s'explica com fer-ho per assolir el canvi, com podem deixar a les generacions futures prous recursos naturals i un medi ambient millor fent un ús més intel·ligent, més net i més eficaç de l'energia i dels recursos naturals.

Els ciutadans de la UE són menys del 10% de la població mundial, però consumeixen el 50% de la producció de carn, el 25% de la de paper i el 15% de l'energia.

2. Què són el consum i la producció sostenibles?

Perquè el consum i la producció siguin sostenibles s'ha de fer un ús més eficaç dels recursos naturals i l'energia i reduir les emissions de gasos d'efecte hivernacle i altres causes que tenen un impacte en el medi ambient. Es tracta de produir i utilitzar els productes i serveis d'una manera menys perjudicial, d'atendre les nostres necessitats bàsiques millorant al mateix temps la qualitat de vida i garantint recursos suficients a les futures generacions.

El consum sostenible afecta el nostre estil de vida, els nostres hàbits de compra i la nostra manera de fer servir i de llençar els productes i serveis. Per a una producció sostenible cal reduir l'impacte ecològic dels processos de producció i dissenyar productes millors.

Els recursos i l'eficiència energètica són la base de la futura competitivitat europea. El consum i la producció sostenibles potencien al màxim la capacitat de les empreses per transformar els reptes del medi ambient en oportunitats econòmiques, a més d'oferir millors condicions als consumidors.

Les llars, els electrodomèstics, el menjar i els viatges, en conjunt, provoquen del 70% al 80% de l'impacte en el medi ambient, des de la contaminació i l'emissió de gasos d'efecte hivernacle fins a l'ús del sòl i els residus.

3. Què fa la UE?

Es poden fer moltes coses per anar cap a un consum i una producció més sostenibles a Europa sense costos addicionals i amb beneficis per a les empreses i les llars.

La Unió Europea i els seus Estats membres reconeixen la importància fonamental de canviar a unes economies i uns estils de vida més sostenibles i ja han començat a actuar. El juliol de 2008 la Comissió Europea va presentar el Pla d'Acció sobre Consum i Producció Sostenibles i una Política Industrial Sostenible.

Amb això es vol millorar el rendiment ecològic general dels productes durant tot el seu cicle de vida, promoure i estimular la demanda de millors productes i tecnologies de producció i ajudar els consumidors a triar millor. També s'ha d'animar la indústria europea perquè aprofiti les oportunitats d'innovació a fi de consolidar la seva posició davantera en rendiment ecològic.

El Pla d'Acció es basa en instruments ja existents, com ara la legislació sobre el disseny de productes que consumeixen energia, els sistemes d'etiquetatge, els sistemes de gestió del medi ambient i els incentius perquè els ciutadans i les autoritats públiques comprin productes respectuosos amb el medi ambient. El Pla complementa aquests instruments i proposa mesures noves allà on hi ha llacunes per integrar eficaçment totes les iniciatives. També estudia les maneres de promoure la producció i el consum sostenibles a l'àmbit internacional.

Les mesures de la UE per a un consum i una producció sostenibles tenen quatre objectius principals: productes millors, consum més intel·ligent, producció més racional i més neta i suport a les iniciatives internacionals.

3

http://ec.europa.eu/environment/eussd/escp_en.htm

http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sustainable-business/environment-action-plan/index_en.htm

4. Pla d'Acció sobre Consum i Producció Sostenibles i una Política Industrial Sostenible

Productes millors

Molts dels productes que comprem i fem servir cada dia produeixen un gran impacte en el medi ambient, tant pels materials que s'utilitzen per fabricar-los com per l'energia que consumeixen o els residus que generen quan ja no serveixen.

Si volem que la societat moderna sigui sostenible a llarg termini, hem de preferir com a norma els productes que causin menys perjudici al medi ambient.

Disseny i eficiència energètica i dels recursos

El primer pas important és anar retirant gradualment els productes que consumeixen massa energia i recursos naturals, els que contenen substàncies nocives o els que produeixen emissions perjudicials. Després cal promoure els productes eficients des del punt de vista de l'energia i dels recursos i que tenen un bon rendiment ecològic. Això significa que s'ha de començar a la fase del disseny. Es pot dir que el 80% de l'impacte dels productes en el medi ambient es determina en aquesta fase.

L'any 2005, la UE va adoptar una directiva per obligar els fabricants a tenir en compte el consum d'energia i altres aspectes de medi ambient en la fase de disseny dels productes.

La Directiva sobre disseny ecològic dels productes que utilitzen energia instaura un marc per a l'establiment de requisits aplicables a una àmplia varietat de productes quotidians que en consumeixen gran quantitat, com ara calderes, escalfadors d'aigua, ordinadors o televisors. Els productes que no compleixin aquests requisits no es poden comercialitzar a Europa.

Encara que l'objectiu principal és reduir el consum d'energia, la Directiva obliga a considerar tot el cicle de vida dels productes. Així es poden tenir en compte els aspectes de medi ambient, com ara els materials, el consum d'aigua, les emissions, els residus i la possibilitat de reciclatge.

El Pla d'Acció amplia l'àmbit de la Directiva als productes relacionats amb l'energia, fins i tot els que no consumeixen energia quan es fan servir

però influeixen directament en el seu consum, com ara les finestres o els aparells que utilitzen aigua. Les cisternes i les carxofes de dutxa que incorporen opcions d'estalvi, per exemple, poden reduir el consum d'aigua i el de l'energia necessària per escalfar-la, i això representa també un estalvi de diners i recursos. A la Directiva ampliada s'estableixen els requisits mínims obligatoris per a aquests productes.

A més dels requisits mínims, la Directiva revisada sobre disseny ecològic establirà patrons de referència de rendiment ecològic amb caràcter voluntari. Per exemple, si uns escalfadors d'aigua

consumeixen menys energia que d'altres productes similars, les característiques d'aquests escalfadors haurien de servir de patró de referència per a tota la indústria. Els requisits i els patrons de referència es revisaran periòdicament a fi de tenir en compte els avanços tecnològics.

El 2012, la Comissió revisarà l'eficàcia de la Directiva sobre disseny ecològic i considerarà la conveniència d'ampliar-la a tots els productes. També es revisarà el Pla d'Acció.

http://ec.europa.eu/enterprise/eco_design/index_en.htm

Dades i mètodes coherents

Perquè els responsables polítics i les empreses puguin avaluar el rendiment ecològic general dels productes i seguir-ne l'evolució, és essencial que els mètodes i les dades siguin coherents i fiables. La Comissió Europea està definint uns mètodes de qualitat garantida per avaluar el rendiment ecològic dels productes durant tot el seu cicle de vida. Aquests mètodes figuraran en un manual per a la indústria i el comerç.

Un consum més intel·ligent: compres i sostenibilitat

Els consumidors poden contribuir molt a la protecció del medi ambient quan trien els productes que compren. Comprat ecològicament és més fàcil del que es pensa. Hi ha diversos sistemes d'etiquetatge que ofereixen informació sobre el rendiment ecològic de determinats productes. La legislació de la UE, per exemple la Directiva sobre disseny ecològic, va dirigida a la millora tècnica dels productes, i l'etiquetatge facilita als clients informació essencial per triar de manera responsable.

Llegir les etiquetes

La Directiva europea sobre etiquetatge energètic ja obliga els fabricants i els venedors a donar als consumidors informació sobre el consum d'energia a l'etiquetatge dels electrodomèstics, com ara les rentadores o els rentavaixelles.

El Pla d'Acció amplia aquest etiquetatge a més productes que consumeixen energia i relacionats amb l'energia. Això reportarà múltiples beneficis. Per exemple, la indicació de la capacitat d'aïllament a l'etiquetatge de les finestres permetrà als consumidors no tant sols triar els millors models quan facin obres de renovació, sinó també estalviar diners a les factures d'energia.

Un altre mitjà senzill per als consumidors, tant públics com privats, per triar al mercat els productes més respectuosos amb el medi ambient és l'etiqueta ecològica de la UE, que es reconeix fàcilment pel logotip amb una flor. Aquesta eti-

queta indica les principals conseqüències per al medi ambient i el rendiment ecològic del producte. Només es pot concedir als productes amb menys impacte en el medi ambient, que representen entre un 10 i un 20% dels productes. L'etiqueta ecològica de la UE s'aplica actualment als productes de neteja, els electrodomèstics, els articles de papereria, els productes tèxtils, els productes per a la llar i el jardí, els lubricants i alguns serveis com ara l'allotjament turístic.

El Pla d'Acció enforteix l'etiqueta ecològica de la UE perquè l'aplica a més productes i serveis i apunta als que tenen més impacte en el medi ambient i més possibilitats de millorar. Això inclou la possibilitat d'establir criteris per als productes alimentaris i les begudes. La nova etiqueta ecològica de la UE simplificarà també els tràmits burocràtics i els criteris exigits a les empreses que la sol·licitin.

www.ecolabel.eu

Comprar i vendre ecològicament

Si volem canviar els hàbits de consum, hem de saber on i com es poden comprar productes respectuosos amb el medi ambient. Els venedors, intermediaris entre els productors i els consumidors, tenen

una enorme capacitat de sensibilitzar i d'influir en les opcions de compra posant més productes sostenibles als aparadors i als prestatges.

Els venedors reconeixen cada vegada més que la sostenibilitat els ofereix una oportunitat important de créixer, competir i innovar. Ara bé, el sector detallista i les cadenes de subministrament han d'esforçar-se més per promoure els productes més sostenibles i informar millor els consumidors. Per exemple, es poden comprometre a oferir productes de fusta més sostenibles, a promoure les bombetes de baix consum o a reduir la seva empremta ecològica.

Per contribuir-hi, la Comissió Europea ha creat un fòrum del comerç al detall en el qual participen tant productors com consumidors i organitzacions no governamentals.

L'objectiu és aconseguir que els grans venedors al detall es comprometin a una sèrie d'accions ambicioses i concretes de medi ambient que es puguin avaluar periòdicament. La Comissió Europea també donarà suport a les mesures destinades a informar millor els consumidors i ajudar-los a optar pels productes més sostenibles.

http://ec.europa.eu/environment/industry/retail/index_en.htm

A més de la labor del fòrum per promoure les compres sostenibles, s'han creat diverses eines per informar els joves i els adults sobre el consum sostenible i altres qüestions. Cal esmentar el Diari d'Europa per a joves estudiants, que es distribueix als centres d'ensenyament de la UE, i una eina d'informació i educació en línia que inclou un mòdul sobre consum sostenible.

<http://www.dolceta.eu>

http://ec.europa.eu/consumers/empowerment/cons_education_en.htm#diary

Una despesa pública més racional

Les administracions públiques europees són uns consumidors amb gran capacitat d'influència. Cada any gasten un 16 % del PIB de la UE –gairebé dos bilions d'euros– en béns i serveis. Si inclouen consideracions ecològiques en els procediments de licitació, poden estalviar energia, aigua i recursos, reduir els residus i la contaminació i, al mateix temps, aconseguir la millor rendibilitat en els seus contractes. Això és el con-

cepte de contractació pública ecològica, que pot contribuir de manera significativa a estimular els productes nous, les tecnologies ecològiques i la innovació.

La Comissió Europea va proposar que la meitat dels procediments de licitació pública als Estats membres de la UE fossin ecològics des de 2010. Això ha donat lloc a una sèrie de criteris comuns per a deu grups de productes i serveis prioritaris. Per ajudar les autoritats públiques a aplicar-los, la Comissió ofereix un conjunt d'eines i manuals fets en col·laboració amb els Estats membres i les parts interessades.

Un estudi recent indica que l'aplicació de la contractació pública ecològica als deu sectors prioritaris podria significar una reducció mitjana del 25 % de les emissions de CO₂ i una reducció de l'1 % del cost total de les contractacions públiques. El mateix estudi indica que, als set Estats membres que tenen millors resultats en aquests aspectes (Àustria, Dinamarca, Finlàndia, Alemanya, els Països Baixos, Suècia i el Regne Unit), una mitjana del 45 % del valor de les contractacions públiques i el 55 % del nombre total de contractes inclouen consideracions de medi ambient.

Els deu grups de productes i serveis prioritaris per a la contractació pública ecològica

- 1. Construcció**
- 2. Alimentació i serveis de menjars preparats**
- 3. Transport**
- 4. Electricitat**
- 5. Equips ofimàtics**
- 6. Productes tèxtils**
- 7. Paper reprogràfic i gràfic**
- 8. Mobiliari**
- 9. Productes i serveis de neteja**
- 10. Productes i serveis de jardineria**

http://ec.europa.eu/environment/gpp/index_en.htm

Recentment s'han introduït obligacions en matèria de contractació pública ecològica. El Reglament "Energy Star" estableix requisits mínims d'eficiència energètica per a la compra d'equips informàtics per les administracions centrals i les institucions de la UE. La Directiva sobre la introducció de vehicles nets i energèticament eficients a través de la contractació pública ecològica obliga les autoritats públiques

i els agents econòmics a tenir en compte els costos del consum d'energia durant tot el cicle de vida del producte i les emissions de CO₂ i contaminants. Pel que fa als productes relacionats amb l'energia, la Comissió ha proposat que s'imposin requisits obligatoris de contractació pública ecològica a les autoritats públiques en la revisió de la Directiva sobre etiquetatge energètic.

Incentius per comprar ecològicament

Alguns Estats membres de la UE ja ofereixen incentius per animar els consumidors i les empreses a comprar i a produir productes i serveis més ecològics. Els criteris exigits varien molt d'un país a l'altre.

El Pla d'Acció obligarà a que determinats productes prioritaris presentin un nivell específic de rendiment energètic o ecològic per optar als incentius i poder ser adquirits per les administracions públiques dels Estats membres i per les institucions europees.

Aquest nivell s'indicarà mitjançant un sistema d'etiquetatge que serà obligatori per a determinats grups de productes. Els Estats membres hauran de decidir si ofereixen incentius i de quin tipus. La Comissió Europea també està estudiant els possibles avantatges fiscals que es poden oferir als consumidors que comprin productes ecològics.

D'un cercle viciós a un cercle virtuós

Cada vegada estem més sensibilitzats sobre el medi ambient, però la majoria de les persones tenen dificultats a l'hora de relacionar els seus hàbits personals de consum amb els problemes d'àmbit mundial com el canvi climàtic.

Els preus de mercat encara no reflecteixen el cost total de la producció i el consum dels béns i serveis. No tenen en compte els problemes que tant el consum com la producció provoquen al medi ambient, com ara les conseqüències de les emissions de gasos d'efecte hivernacle sobre el canvi climàtic, la pèrdua de biodiversitat derivada del consum excessiu de recursos naturals o els problemes de salut pública originats per la contaminació.

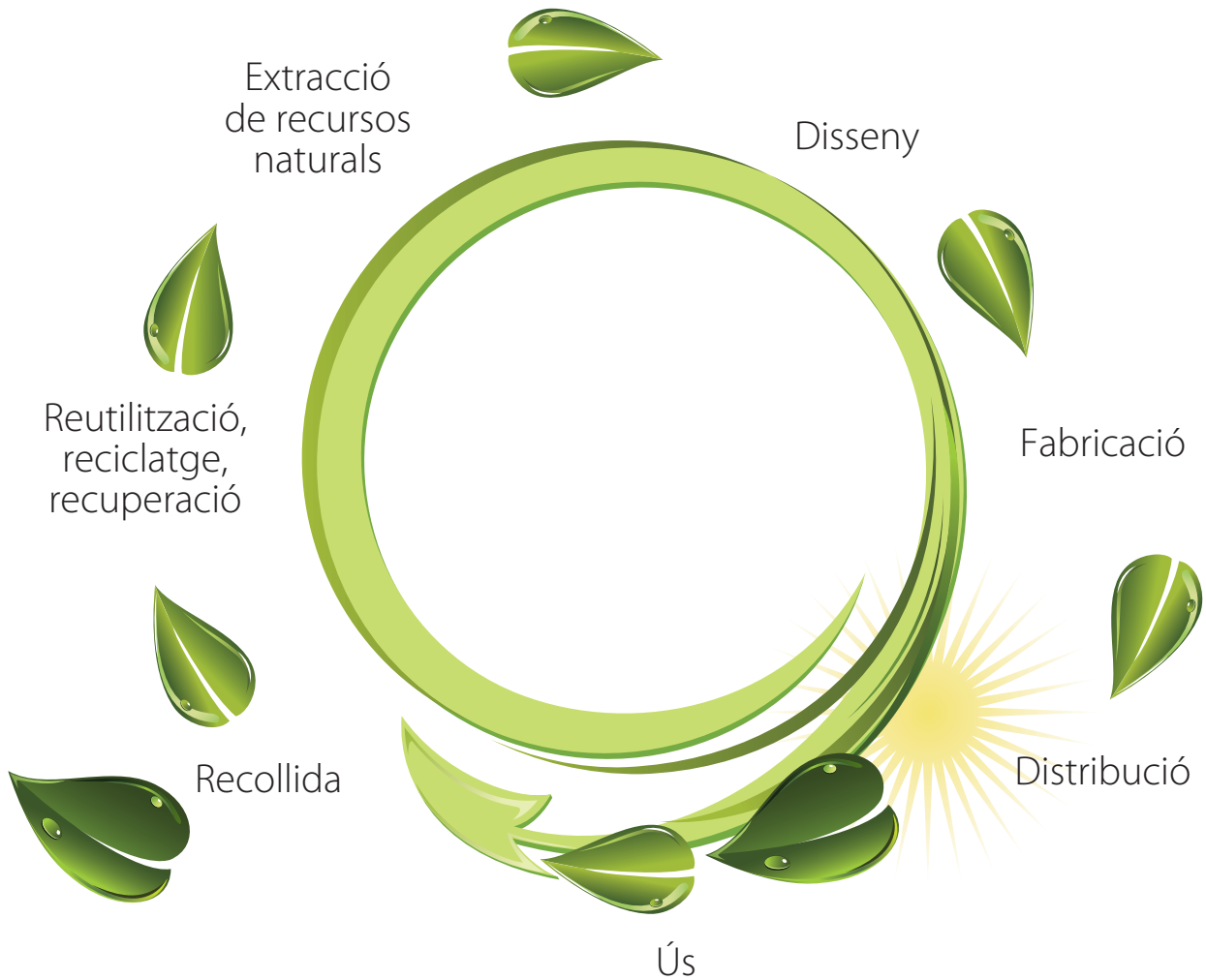
Moltes vegades els consumidors no trien els productes que són més ecològics al llarg de

tot el seu cicle de vida perquè el cost inicial és més alt o bé per desconeixement dels resultats i beneficis futurs.

Els baixos nivells de demanda no encoratgen les empreses a invertir en un disseny que redueixi l'impacte negatiu de la producció, l'ús i l'eliminació dels productes en el medi ambient, i el que en resulta és un bloqueig tecnològic que dificulta la presència al mercat dels productes i serveis més ecològics.

Tenim, doncs, el repte de transformar aquest cercle viciós en cercle virtuós. Per a això cal millorar el rendiment ecològic general dels productes durant tot el seu cicle de vida, promoure i estimular la demanda de productes i tecnologies de producció millors i ajudar els consumidors a triar millor amb un etiquetatge més senzill i coherent.

Extracció de recursos naturals

Disseny

Fabricació

Distribució

Ús

Recollida

Reutilització, reciclatge, recuperació

Cicle de vida dels productes

Una producció més racional i més neta

4

Les polítiques de la UE han donat molt bons resultats pel que fa a la consecució d'una producció industrial més neta, uns processos més eficients, una reducció important de la contaminació i els residus, i uns nivells més alts de reciclatge. Però encara s'ha de fer més per promoure l'eficàcia dels materials i impulsar tecnologies més innovadores a tots els sectors.

Millorant l'eficàcia dels recursos es redueix la dependència de les matèries primeres, se'n fomenta l'ús i el reciclatge òptims i es poden abaixar considerablement els costos d'explotació de les empreses.

La productivitat dels recursos —el valor econòmic creat per cada recurs consumit— ha millorat a la UE un 2,2% anual els últims deu anys, principalment gràcies a les millores de l'eficàcia i al pes creixent dels serveis en l'economia. Dins el Pla d'Acció s'estan desenvolupant noves eines per vigilar i avaluar l'eficàcia dels recursos.

Noves solucions per a nous reptes

Les tecnologies ecològiques poden contribuir àmpliament a la protecció del medi ambient i a un ús més eficaç dels recursos a Europa. Les activitats en aquest àmbit s'emmarquen dins el Pla d'Acció de Tecnologies Ambientals de la UE (ETAP). Les indústries ecològiques són un dels

sectors de creixement més ràpid de l'economia de la UE, i Europa n'és la capdavantera al món. Europa representa aproximadament un terç del mercat mundial de les tecnologies ecològiques, que es preveu que superi els 2,2 bilions d'euros l'any 2020.

Les indústries ecològiques desenvolupen solucions per mesurar, prevenir i corregir els perjudicis a l'aigua, l'aire i el sòl, i per trobar solucions als problemes dels residus, el soroll i la deterioració dels ecosistemes. Inclouen sectors com ara la gestió dels residus i les aigües residuals, les fonts d'energia renovables, la consultoria de medi ambient, la contaminació atmosfèrica o la construcció sostenible.

Un factor per mesurar el grau d'innovació és el nombre de patents concedides. Les patents d'innovació ecològica estan augmentant a la UE, i els Estats membres que més destaquen han concedit 3,5 patents per 1.000 milions d'euros de PIB. Està previst crear instruments per vigilar l'evolució dels patrons de referència i promoure la innovació ecològica a la UE com a part d'una política d'innovació europea més àmplia. Entre aquests instruments hi ha els indicadors basats en patents, les eines estadístiques i les enquestes anuals.

La Comissió Europea està elaborant un estudi per tal de determinar els nombrosos obsta-

cles a l'expansió de les indústries ecològiques, sobretot les càrregues administratives i les traves al finançament de la innovació. L'objectiu és impulsar el creixement de les indústries ecològiques creant un marc normatiu còmode per a les empreses i explorant el potencial que ofereixen altres sectors, com ara el de les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC).

http://ec.europa.eu/environment/etap/index_en.html

El rendiment ecològic de les noves tecnologies

Les possibilitats de la innovació ecològica per resoldre els problemes del medi ambient no s'aprofiten gaire. Un dels motius principals és la manca d'informació fiable sobre el rendiment.

La Comissió ha proposat crear un sistema de verificació ecològica de la tecnologia arreu de la UE que permeti la verificació per terceres persones. Aquest sistema seria voluntari, s'autofinançaria parcialment i recorreria a les institucions i als experts dels Estats membres.

El sistema està pensat per a les petites i mitjanes empreses que no tenen recursos o capacitat suficients per demostrar el rendiment de les noves tecnologies ecològiques i atreure nous clients i inversors.

La verificació es basaria en les declaracions dels responsables de les tecnologies, i els resultats es donarien a conèixer en una declaració de verificació.

Aprofitar tot el potencial ecològic de la indústria

Una manera de millorar l'eficiència de les organitzacions és mitjançant els sistemes de gestió ambiental, com ara el Sistema de Gestió i Auditoria Ambiental de la UE (EMAS), que és un sistema voluntari per ajudar a optimitzar els processos de producció i treball i a utilitzar més eficaçment els recursos.

El sistema ofereix grans beneficis als que es comprometen amb la protecció del medi ambient i milloren constantment la seva forma de treballar.

Les organitzacions poden reduir els costos consumint menys recursos, com ara energia i aigua, i reduint al mínim el desgast i el malbaratament dels materials. Les que han adoptat el sistema han aconseguit importants reduccions de les emissions de gasos d'efecte hivernacle introduint canvis en els sistemes de producció i els procediments de treball.

La Comissió ha revisat el sistema a fi de reduir-ne els costos i l'administració i fer-lo així més atractiu per a les organitzacions, sobretot les petites i mitjanes empreses.

http://ec.europa.eu/environment/emas/index_en.htm

Ajuda a les petites i mitjanes empreses

Les petites i mitjanes empreses (PIME) són l'espina dorsal de l'economia europea. Representen el 99% del total d'empreses i donen feina a més de 100 milions de treballadors. Però moltes PIME tenen dificultats per aprofitar plenament les oportunitats de negoci que ofereix la bona gestió ambiental. Els motius són la manca d'informació, la insuficiència de coneixements i l'escassetat de recursos econòmics i humans. La Comissió Europea és conscient de les pressions

que han d'afrontar i, per ajudar-les, ha adoptat una sèrie de mesures i iniciatives, com ara el Programa d'Assistència pel Compliment de la Normativa Mediambiental per a PIME (ECAP). Amb això vol millorar el rendiment ecològic de les PIME ajudant-les a adoptar sistemes senzills de gestió ecològica, augmentar l'experiència local en aquest àmbit i oferir finançament i informació específics. Les organitzacions d'ajuda a les PIME, com ara la xarxa Enterprise Europe Network de la Comissió, són col·laboradors essencials per a l'execució del programa i les animen activament a adoptar solucions respectuoses amb el medi ambient i energèticament eficients. Entre les seves iniciatives, cal esmentar la creació de continguts de programes de formació i la divulgació de coneixements específics sobre l'estalvi d'energia i el compliment de la normativa de medi ambient. Això complementa l'ajuda a les PIME dins el Programa de Competitivitat i Innovació de la UE, que dona suport a les activitats d'ecoinnovació, facilita l'accés al finançament i fomenta la competitivitat de les empreses europees.

<http://ec.europa.eu/environment/sme/>

http://www.enterprise-europe-network.ec.europa.eu/index_en.htm

Support a les activitats internacionals

Promoció de bones pràctiques a escala mundial

A Europa el nombre de béns de consum i subministraments industrials importats ha augmentat considerablement els últims anys. Això significa que els efectes negatius del nostre consum en el medi ambient no afecten tan sols els nostres països, sinó també els que produeixen els béns que nosaltres consumim, que sovint són països en desenvolupament amb menys capacitat per evitar les pressions creixents sobre el medi ambient.

A molts d'aquests països s'està produint un creixement tant econòmic com demogràfic, i la prosperitat implica un augment de la demanda general de recursos i energia. Les polítiques de consum i producció sostenibles ofereixen una alternativa eficaç, des del punt de vista dels

recursos, pel que fa al desenvolupament a llarg termini. Per això, la UE col·labora estretament amb altres països per fomentar arreu del món el canvi a unes economies baixes en carboni i eficients pel que fa als recursos.

Tot això inclou un ferm compromís amb el Procés de Marràqueix per ajudar els països i regions d'arreu del món a desenvolupar programes i polítiques sostenibles de consum i producció. A més, la UE representa la Regió Europea al Comitè Consultiu del Procés de Marràqueix, que assessora sobre la creació del marc de programes decennals per coordinar aquestes iniciatives. Pel seu caràcter regional, el Pla d'Acció sobre Consum i Producció Sostenibles i una Política Industrial Sostenible de la UE és una contribució important tant al Procés de Marràqueix com al marc de programes decennals.

4

Canviar cap a la sostenibilitat

En resposta a la necessitat d'una indústria més neta i energèticament més eficient a Àsia, la Comissió Europea ha creat el Programa SWITCH-Àsia, que va dirigit a les petites i mitjanes empreses i promou l'ús de tecnologies i pràctiques respectuoses amb el medi ambient i un canvi dels models de consum cap a productes i serveis menys perjudicials. El Programa contribueix a alleujar la pobresa tant directament, gràcies a l'augment de l'ocupació i la renda (resultat de l'augment de la producció i de la competitivitat), com indirectament, gràcies a la millora de les condicions de vida (reduint la contaminació de l'aigua i l'atmosfera i la producció de residus).

La Comissió Europea també fomenta l'organització de taules rodones nacionals sobre consum i producció sostenibles a fi d'intercanviar

experiències i bones pràctiques. Ja se n'han organitzat a la Xina, l'Índia i Sud-àfrica.

D'altres iniciatives volen promoure el desenvolupament i la difusió de tecnologies de baixes emissions de carboni i productes i serveis respectuosos amb el medi ambient. La UE manté els seus esforços per aconseguir que la política comercial i el diàleg industrial vagin orientats a l'eliminació dels aranzels aplicats a aquests béns i serveis. L'adopció de normes internacionals d'eficiència ecològica i energètica és fonamental per desenvolupar els mercats dels productes més sostenibles i pot oferir noves oportunitats a les empreses que assumeixin l'ecoinnovació.

http://ec.europa.eu/europeaid/where/asia/regional-cooperation/environment/switch_en.htm

<http://esa.un.org/marrakechprocess/>

Polítiques amb base científica

El Panel Internacional per a la Gestió Sostenible dels Recursos és un òrgan científic creat l'any 2007 per la Comissió Europea i el Programa de les Nacions Unides per al Medi Ambient a fi de dur a terme una avaluació independent de l'impacte en el medi ambient del consum de recursos durant tot el cicle de vida i assessorar sobre la manera de reduir-lo. El Panel assessora governs i organitzacions i aporta una important base de coneixements per donar suport a la formulació de polítiques de consum i producció sostenibles. El seu objectiu és promoure un ús més eficaç dels recursos arreu del món i, més enllà, trencar el vincle de creixement econòmic i deterioració del medi ambient.

10 maneres de reduir l'empremta ecològica

Triï productes amb envasos senzills i recarregui sempre que pugui: així contribuirà a reduir la producció de residus i el consum d'energia.

Estalviï energia. Apagui els llums i els aparells i desendolli els carregadors quan no els faci servir.

Pensi abans de comprar. Llençar el menjar és malbaratar energia, recursos i diners. Compri només el que necessiti i comprovi la data de caducitat.

Llegeixi les etiquetes. L'etiqueta ecològica de la UE, que es reconeix per la flor del logotip, distingeix els productes i serveis més respectuosos amb el medi ambient, des de pintures fins a càmpings. Abans de comprar productes elèctrics o electrònics, llegeixi l'etiqueta de la UE que indica el consum d'energia.

Faci vacances ecològiques. Cada vegada més operadors turístics ofereixen alternatives més sostenibles, que redueixen l'impacte de l'allotjament o del viatge o bé proposen una actitud positiva per a la millora del medi ambient.

Consumeixi aliments de temporada. Compri i consumeixi fruites i verdures de temporada i de procedència local. Així evitarà l'energia i els recursos necessaris per al transport de productes a llarga distància, o per a la producció intensiva en hivernacles.

Mengi menys carn. La producció de carn és, amb diferència, la més intensiva en recursos i té un impacte en el medi ambient molt més gran que d'altres fonts d'aliments. Per això la reducció del consum de carn pot marcar una diferència.

Passi a l'electricitat ecològica. A la majoria dels països ja hi ha companyies elèctriques que li poden subministrar, a casa o a la feina, electricitat generada per fonts renovables. Si vol anar més enllà, pot produir vostè mateix l'electricitat instal·lant a casa una turbina eòlica, plafons solars o cèl·lules fotovoltaïques. Moltes autoritats locals ofereixen incentius econòmics per als "microgeneradors".

Utilitzi alternatives al cotxe. Col·labori a reduir la congestió del trànsit i la contaminació atmosfèrica fent servir el transport públic o anant en bicicleta o a peu.

Controli el consum d'aigua. No deixi l'aixeta oberta mentre es raspalla les dents. Així no malbarata aigua potable.

Comissió Europea

**Més intel·ligent i més net
Consum i producció sostenibles**

2011 — 25 pàg. — 21 cm x 21 cm

ISBN 978-92-79-20041-0

IL-32-11-729-CA-C

Oficina de Publicacions

ISBN 978-92-79-20041-0

9 789279 200410